

Informe núm. 04B/2015 sobre el Projecte d'ordre de la consellera d'Educació, Cultura i Universitats per la qual es desplega el currículum del batxillerat a les Illes Balears

ANTECEDENTS:

La Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats, va presentar, per via d'urgència, el passat dia 02 de març de 2015 al Consell Escolar de les Illes Balears (CEIB), el **Projecte d'ordre de la consellera d'Educació, Cultura i Universitats per la qual es desplega el currículum del batxillerat a les Illes Balears** i va sol·licitar-ne l'informe preceptiu.

El dia 02 de març de 2015, la secretaria del CEIB va rebre l'avantprojecte d'ordre en format digital i el va remetre el als consellers per al seu coneixement i estudi. Iniciant-se el procés de tramitació reglamentari que marca el CEIB. S'obrí un termini per a la presentació d'aportacions que s'acabà dia 13 de març de 2015 (d'acord amb l'article 38 del Reglament del CEIB).

A la reunió de la Comissió Permanent del CEIB de dia 9 de març de 2015, es va acordar nomenar ponent al conseller del CEIB, la Sra. M^a del Pilar Torrero Ortíz. Dins el termini establert van presentar aportacions al projecte d'ordre: la Sra. Maria Asunción Alarcón Bigas en representació de FETE-UGT, els consellers Biel Caldentey, Paulí Aguiló i Isabel Simón, en representació de l'STEI, la Sra. Belén Torres Teva, en representació del Consell Insular d'Eivissa, el Sr. Miquel Oliver Trobat en representació de la UIB, el Sr. Enric Pozo Mas, en representació de les cooperatives de l'ensenyament de la UCTAIB i el Sr. Sebastià Mandilego Alemany, en representació del CDLIB.

En la reunió de la Comissió Permanent del CEIB de dia 23 de març 2015, es va estudiar el Projecte de Decret, s'analitzaren les aportacions rebudes i es va obrir un torn d'intervencions i de debat. Finalment, aquest informe va ser sotmès a votació amb el resultat: 7 vots a favor, 3 en contra i 0 abstencions.

FETS:

El Decret xx/2015, de xx de xxx, pel qual s'estableix el currículum del batxillerat a les Illes Balears (BOIB núm. xx, de xx), autoritza el conseller d'Educació, Cultura i Universitats a dictar totes les disposicions que siguin necessàries per aplicar-lo i desplegar-lo.

Aquesta Ordre desplega especialment els articles del Decret que fan referència a l'accés i la permanència dels alumnes al batxillerat, al nombre màxim d'alumnes per grup i del límit en l'elecció de matèries per part dels alumnes, a l'organització d'aquests ensenyaments, a la distribució de l'horari lectiu

setmanal, a les tutories i als llibres de text i consulta. D'altra banda, es fa necessari concretar i desplegar altres aspectes del currículum perquè els centres docents disposin d'un instrument que en faciliti l'organització.

CONTINGUT DE L'ESBORRANY DE PROJECTE DE DECRET:

El Projecte d'ordre de la consellera d'Educació, Cultura i Universitats per la qual es desplega el currículum del batxillerat a les Illes Balears, consta de 11 articles, 5 disposicions addicionals, 2 disposicions transitòries, 1 disposició derogatòria, 2 disposicions finals i 4 annexos.

AL·LEGACIONS PRESENTADES:

ORDRE

Proposta de FETE-UGT, no acceptada.

Esmenes a la totalitat als projectes de decrets i ordres de la Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats pels quals s'estableixen els currículums de l'Educació Secundària Obligatòria i del Batxillerat a les Illes Balears.

Maria Asunción Alarcón Bigas amb DNI 42985162 W, membre del Consell de les illes Balears en representació de FETE-UGT, presenta esmena a la totalitat als projectes de decrets i ordres de la Conselleria d'educació, Cultura i Universitats pels qual s'estableixen els currículums de l'Educació Secundària Obligatòria i del Batxillerat a les Illes Balears.

Contingut :

- 1- L' expedient ha entrat a la secretaria del CEIB el dia 2 de març de 2015 amb caràcter d'urgència i obre un període d'aportacions fins al dia 13 de març a les 17.00 hores***

Aquesta urgència demostra una vegada més la pressa de la Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats per implantar la LOMCE, així com la manca d'intenció de propiciar el debat i el consens amb la comunitat educativa.

El termini d'onze dies per fer aportacions és del tot insuficient per fer un estudi en profunditat i poder presentar esmenes als decrets, ordres i annexos adjunts, així com per establir un espai de debat necessari amb la comunitat educativa.

- 2- Ambdós projectes introdueixen modificacions en els currículums, l'organització, els objectius, la promoció i l'avaluació a l'ensenyament obligatori de secundària i al batxillerat.***

Tots aquests projectes presentats per la Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats que tenen com a fi desenvolupar la LOMCE modifiquen l'article 6 de la LOE i introdueixen modificacions a les assignatures que s'organitzen d'acord a la distribució de competències entre l'Estat, les Comunitats Autònomes i els centres, agrupant les assignatures en tres blocs : troncal, específiques i de lliure configuració autonòmica, fent un distinció clara entre àrees de primera i de segona, la qual cosa incidirà negativament en l'educació integral de l'alumnat.

FETE-UGT considera que s'estableix un currículum excessivament regulat i uniforme, amb proves estandarditzades que condueixen a la rigidesa i que limiten l'avaluació en base únicament als resultats acadèmics d'èxit o fracàs escolar sense tenir en compte altres aspectes que influeixen directament en els resultats com són les diferents característiques dels alumnes, el seu processos d'aprenentatge, el seu entorn,...

FETE-UGT també considera que aquests projectes en general redueixen el grau d'autonomia i de competència de la Comunitat Autònoma, propicia una selecció de l'alumnat i una especialització dels centres.

- 3- La LOMCE, al darrer any de l'ensenyament de l'Educació Secundària Obligatòria, fa una segregació donant opció a diferents titulacions sense tenir en compte que és una etapa obligatòria i estableix una prova externa que si no se supera, l'alumnat quedarà sense títol. FETE-UGT no hi pot estar d'acord, amb aquest aspecte de la llei.**

Per a FETE-UGT l'ensenyament bàsic arriba fins als 16 anys i, per tant, excloure un determinat alumnat dels coneixements bàsics obligatoris comuns és contrari a les recomanacions i advertències dels organismes internacionals. La OCDE adverteix que la segregació als inicis d'una educació eleva el fracàs escolar i genera desigualtats ja que s'exerceix un efecte negatiu en els alumnes els quals s'hi assignen a uns nivells més baixos i, per tant, recomanen una educació comprensiva fins als 16 anys i que, a la vegada, atengui la diversitat de l'alumnat.

Els projectes incorporen els estàndards d'aprenentatges avaluable de les diferents matèries, els quals, units a les avaluacions externes, limitaran la capacitat dels centres i dels docents per adequar el currículums a les necessitats de l'alumnat i marquen els continguts per aconseguir uns bons resultats a una prova. Però aprendre per superar una prova no és el mateix que aprendre per aconseguir un desenvolupament integral de l'alumnat.

A més aquestes proves van en contra de l'avaluació contínua. No servirà de res l'esforç de tot un any ja que aquest es jutjarà amb una prova final que marcarà el pas o no a l'etapa següent.

Per a FETE-UGT l'avaluació en l'educació obligatòria ha de ser formativa, diagnòstica, orientadora i contínua al llarg del procés amb la finalitat de detectar els progressos i les dificultats, per analitzar les causes i reconduir els desajustaments.

Amb aquesta mesura pot quedar fora del sistema educatiu un nombre elevat d'alumnes. Mesures, per una altra part, contràries a la clara tendència de quasi tots els sistemes educatius europeus de reduir les taxes d'abandonament escolar i d'assegurar que tots els estudiants obtinguin un títol d'educació obligatòria.

A més, el fet que el professorat no pugui participar en l'elaboració de les proves externes que seran aplicades i qualificades per persones que no coneixen l'alumnat demostra una desconfiança per part del Govern cap a la labor del professorat, a la vegada que el desautoritza front l'alumnat.

- 4- La LOMCE modifica com a conseqüència de la seva aplicació les condicions laborals dels docents al reduir grups i hores de determinades assignatures al desaparèixer els seu caràcter obligatori i convertir-se en optatives de centres i per tant a elegir per l'alumnat.**

Aquesta modificació de les condicions laborals dels docents no ha estat negociada dins el marc legal de negociació entre la Conselleria i els seus treballadors, usurpant-los així el seu legítim dret a la negociació col·lectiva.

Per tant, exposat tot l'anterior, FETE-UGT Illes Balears rebutja la totalitat del desenvolupament dels decrets i ordres que farien possible l'aplicació de la LOMCE a l'Educació Secundària Obligatòria i al Batxillerat a les Illes Balears. Aquest rebuig públic no es més que l'extensió del rebuig a una llei que, des del principi, no va tenir consens social ni cap tipus de debat i que sols va ésser aprovada pel Partit Popular.

Aportacions de l'STEI:

- Finalment, demanam l'eliminació de la disposició addicional, on es permet l'increment de fins a un deu per cent del nombre màxim d'alumnes per aula. Consideram que ja és prou alta la ràtio vigent com per donar marge a seguir augmentant-la. Aquest mateix apartat s'hauria de suprimir a la disposició addicional primera de l'ordre de desplegament del currículum de Batxillerat.

Acceptada

- Denunciam també el que exposa l'article 11 de l'ordre de desplegament de Batxillerat, en referència als llibres de text. S'hi afirma que els llibres no poden ésser substituïts "abans que transcorri un període mínim de quatre cursos acadèmics". Enguany ja s'han hagut de canviar els llibres per mor del disbarat pedagògic del TIL, i ara els centres els hauran de tornar a canviar amb la imposició de la LOMQE. Per tant, aquest article és inaplicable.

No acceptada

Aportacions del Consell Insular d'Eivissa

Article 2.3 S'hauria d'incloure l'ampliació de matrícula a fi de que l'alumnat pugui pujar nota mitjançant la matrícula d'algunes matèries.

Acceptada a consideracions generals

Article 5.1 Els 2 cursos de batxillerat ha de tenir les mateixes hores lectives, 32.

No acceptada

Article 8.2 S'ha de seguir el mateix criteri l'autorització ha de ser pel cap d'estudis o pel director. Al genre en un període com a màxim durant els 5 primers dies lectius.

Ja consta al projecte d'ordre.

Article 11.2 2 Hauria de quedar reflectit que la relació de llibres ha d'estar en lloc del 15 de juny abans del 30 de juny.

Ja consta al projecte d'ordre.

Aportacions de la UIB

Esmena 1.

Article 5.1.

Proposam que el nombre d'hores s'iguali a 32 hores per als dos cursos, i que s'aprofiti el canvi de normativa per a tornar a situar la docència directa del professorat a 18 hores.

No acceptada

Article 5.3.

Substituir "Els alumnes no poden cursar més matèries que les establertes en els articles 10 i 11 del Decret xx/2015, de xx de xxx" per "Els alumnes podran cursar en les hores de lliure disposició les matèries establertes als articles 10 i 11 del decret xx/2015 de xx de xxx i aquelles matèries dissenyades per el centre en funcio del seu Projecte Educatiu"

Si a l'article 5.1. es fa el canvi de 32 hores als dos cursos, també s'hauria de fer a aquest apartat.

El ponent demana un aclariment per explicar aquesta esmena.

Article 5.4.

Substituir “es poden assignar” per “s’assignaran

No acceptada

Annex 1

Els currículums i les dedicacions horàries assignades a la nostra comunitat a les matèries troncal d'opció i/o específiques de modalitat poden afectar en gran mesura a les possibilitats d'accedir als estudis universitaris enfront a l'alumnat d'altres comunitats.

Atès que tots els alumnes, d'acord amb la LOMCE, hauran de realitzar una prova final individualitzada a nivell estatal, comú per a totes les comunitats autònomes –així com unes proves d'accés a les universitats– si no s'analitzen bé les conseqüències dels currículums i de les dedicacions horàries, els alumnes de les Illes Balears poden estar en breu, en un clar desavantatge respecte als d'altres comunitats que possiblement puguin tenir més hores setmanals i, per tant, hauran pogut assolir millor els coneixements de determinades matèries.

Aquest fet aconsella fer un estudi amb profunditat de les distintes possibilitats tenint en compte el que puguin fer les altres comunitats autònomes ja que les repercussions de les decisions que es prenguin poden afectar a tots els alumnes de la nostra comunitat.

Acceptada a consideracions generals

Propostes de futur i conclusions UCTAIB

- 1.- Posposar l'aplicació de la LOMQE a Secundària i Batxiller de moment fins el curs 2016-2017
- 2.- Reprendre el procés habitual amb la comunitat educativa i que mai sigui amb un temps menor d'un mes. No entendríem que es fes una Llei orgànica a altre sector, sense consultar als professionals i afectats del mateix.
- 3.- Facilitar que la UIB, com a màxim representat autoritzat en matèria d'educació pugui analitzar els currículums proposats per assegurar la seva idònia connectivitat amb els estudis universitaris al menys de la nostra pròpia comunitat
- 4.- Un cop remés aquest informe per part de la UIB, reiniciar la tramitació dels decrets i ordres que ens ocupen de forma ordinària al Consell Escolar Autonòmic de les Illes Balears

5.- Sol·licitar que la Conselleria ens faciliti la obligatòria memòria econòmica necessària per l'aplicació de la LOMQE i que no passi com en altres ocasions que les pressuposades millores pedagògiques no han anat acompanyades per dotacions econòmiques, ni tan sols suficients.

Conclusions

Des de les cooperatives sol·licitam que una cosa tan transcendental com una nova Llei orgànica no s'apliqui de la forma precipitada que s'està fent i a més a més, quan dins la comunitat escolar s'està treballant per un pacte educatiu: ILLES PER UN PACTE, el qual hauria d'esser el camí que tota la Comunitat Educativa i l'administració hauria de posar en marxa per aconseguir un ensenyament de qualitat i compromès amb el futur de les nostres Illes i de tots els ciutadans i ciutadanes que ho demanen dia a dia.

Aquesta esmena s'accepta a consideracions generals amb una nova redacció.

Aportacions del CDLIB

SOL·LICITEN:

1) que l'assignatura *Història de la Filosofia* de segon de batxillerat sigui troncal obligatòria per a totes les modalitats. Les 3 hores que es deixen a disposició del centres es poden assignar a la Història de la Filosofia. Aquesta solució és la que han adoptat les CCAA de Cantàbria, Madrid, La Rioja i Canàries.

2) Si no s'accepta el punt 1) sol·licitam que *Història de la Filosofia* de segon de batxillerat sigui troncal obligatòria per a les modalitats de Ciències i Humanitats i Ciències Socials i optativa per a la modalitat d'Art. Les dues primeres modalitats tendrien encara una específica optativa per elegir i els d'Arts dues.

3) Si no s'accepten els punts 1) i 2) sol·licitam que Història de la Filosofia de segon de batxillerat sigui troncal obligatòria per a la modalitat d'Humanitats i Ciències Socials. En aquest cas, encara quedaria una específica d'opció per elegir per a aquesta modalitat.

Aquesta esmena s'accepta a consideracions generals.

AL·LEGACIÓ CDLIB

Projecte d'ordre de la consellera d'Educació, Cultura i Universitats per la qual es desplega el currículum del batxillerat a les Illes Balears

“Article 5 Distribució de l'horari lectiu setmanal

...

3. Els Centres han de distribuir les tres hores lectives de lliure disposició de cada curs i grup entre les assignatures troncal d'opció que es cursin fins un màxim de quatre hores setmanals cada una. De manera raonada i dins el marc de l'autonomia de centre, i amb la finalitat d'afavorir l'especialització curricular, la interdisciplinarietat, la feina en equip, les pràctiques de laboratori i la recerca i la investigació, entre d'altres, els centres, a proposta de la comissió de coordinació pedagògica i amb l'aprovació prèvia del claustre, **poden acordar una distribució distinta a la disposada en aquest apartat.** Com a conseqüència d'aquesta distribució, les matèries de llengua catalana i literatura i de llengua castellana i literatura no poden tenir una càrrega horària diferent.

Els alumnes no poden cursar més matèries que les establertes en els articles 10 i 11 del Decret xx/2015, de xx de xxx. Tots els alumnes han de cursar 34 hores lectives setmanals a primer curs i 32 a segon. **Per tal de completar aquest horari, els centres oferiran una hora setmanal d'estudi assistit per a l'alumnat que no triï cap assignatura troncal com a específica.**

No acceptada

CONSIDERACIONS I RECOMANACIONS GENERALS:

CEIB

1. El CEIB considera que aquest decret i ordre no haurien d'haver-se tramitat per via d'urgència, donada la importància que es desprèn dels seus continguts i que tenen dins la comunitat educativa.

2. El CEIB demana a la Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats, escoltar les recomanacions de caire pedagògic que fa la UIB damunt del desplegament del decret i ordre pel qual s'estableix el currículum del batxillerat a les Illes Balears.

3. El CEIB veu amb preocupació el calendari d'aplicació d'aquest decret i ordre pel qual s'estableix el currículum del batxillerat a les Illes Balears.

Proposta de recomanacions comuns UIB (decret i ordre)

1. Posposar l'aplicació de la LOMCE a secundària fins al curs 2016-17.
2. Tornar a iniciar el procés de consulta a la comunitat educativa amb un termini per a realitzar aportacions no inferior a 25 dies hàbils.
3. Tornar a remetre les propostes de decrets i ordres al Consell Escolar

perquè siguin tramitats per via ordinària, permetent que els textos i les propostes curriculars siguin treballats en la comissió corresponent.

4. Donar el temps suficient a la Universitat per a que analitzi les propostes curriculars i les assignacions horàries en relació a les propostes d'altres comunitats autònomes, així com les repercussions de la formació en les proves d'accés a la institució formativa.

5. Dur a aprovar els textos amb la suficient antelació perquè els centres disposin de la normativa com a mínim quatre mesos abans de finalitzar el curs, període necessari per a realitzar una planificació seriosa del curs següent i més tenint en compte els importants canvis que suposa la LOMCE.

6. Sol·licitar a la Conselleria d'Educació i Universitats que remeti a aquest consell una planificació i la seva corresponent memòria econòmica on s'especifiquin totes les mesures i serveis que es pensen activar durant els anys d'inici de la LOMCE a secundària per a fer front a totes les mesures organitzatives i curriculars que s'especifiquen al decret: personal per a fer possible els agrupaments flexibles, el suport en grups ordinaris, desdoblaments de grups implementació del Programes de Millora de l'Aprenentatge i el Rendiment, altres programes de tractament personalitzat per als alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu, etc. Aquesta memòria serà estudiada pel Consell Escolar, juntament amb els decrets i les ordres, per la via ordinària.

No acceptada, es proposa una redacció alternativa: El CEIB considera que aquests decrets i ordres no s'havia d'haver tramitat per via d'urgència, donada la importància que té aquesta normativa dins la comunitat educativa.

Annex 1

Els currículums i les dedicacions horàries assignades a la nostra comunitat a les matèries troncales d'opció i/o específiques de modalitat poden afectar en gran mesura a les possibilitats d'accedir als estudis universitaris enfront a l'alumnat d'altres comunitats.

Atès que tots els alumnes, d'acord amb la LOMCE, hauran de realitzar una prova final individualitzada a nivell estatal, comú per a totes les comunitats autònomes –així com unes proves d'accés a les universitats– si no s'analitzen bé les conseqüències dels currículums i de les dedicacions horàries, els alumnes de les Illes Balears poden estar en breu, en un clar desavantatge respecte als d'altres comunitats que possiblement puguin tenir més hores setmanals i, per tant, hauran pogut assolir millor els coneixements de determinades matèries.

Aquest fet aconsella fer un estudi amb profunditat de les distintes possibilitats tenint en compte el que puguin fer les altres comunitats autònomes ja que les repercussions de les decisions que es prenguin poden afectar a tots els alumnes de la nostra comunitat.

Acceptada

Aportacions del CDLIB

SOL·LICITEN:

- 1) que l'assignatura *Història de la Filosofia* de segon de batxillerat sigui troncal obligatòria per a totes les modalitats. Les 3 hores que es deixen a disposició del centres es poden assignar a la Història de la Filosofia. Aquesta solució és la que han adoptat les CCAA de Cantàbria, Madrid, La Rioja i Canàries.
- 2) Si no s'accepta el punt 1) sol·licitam que *Història de la Filosofia* de segon de batxillerat sigui troncal obligatòria per a les modalitats de Ciències i Humanitats i Ciències Socials i optativa per a la modalitat d'Art. Les dues primeres modalitats tendrien encara una específica optativa per elegir i els d'Arts dues.
- 3) Si no s'accepten els punts 1) i 2) sol·licitam que Història de la Filosofia de segon de batxillerat sigui troncal obligatòria per a la modalitat d'Humanitats i Ciències Socials. En aquest cas, encara quedaria una específica d'opció per elegir per a aquesta modalitat.

Acceptada

El Consell Escolar de les Illes Balears, reunit en sessió plenària el dia 1 d'abril de 2015, va sotmetre a votació aquest informe 4B/2015 amb el resultat de: 12 vots a favor, 17 vots en contra i 0 abstencions dels consellers presents en el moment de la votació, la qual cosa faig constar als efectes del que estableix l'article 6 de la Llei de consells escolars de les Illes Balears.

Palma, 1 d'abril de 2015.

El Ponent

Mª Pilar Torrero Ortíz